

Dosarul nr. 2rh-213/18

Prima instanță: Jud. Dubăsari (jud. V. Suci)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. V. Negru, A. Pahopol, A. Bostan)

Instanța de recurs: Curtea Supremă de Justiție (jud. T. Vieru, O. Sternioală, N. Craiu)

Î N C H E I E R E

7 noiembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecător:
judecătorii

Tatiana Vieru
Oleg Sternioală
Nicolae Craiu

examinând cererea de revizuire declarată de către Panteleimon Sclifos,
în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Panteleimon Sclifos
împotriva Victoriei Buzatu, intervenienți accesorii Primăria s. Ustia, Întreprinderea de
Stat „Cadastru” cu privire la înlăturarea impedimentelor în folosirea terenului public,
obligarea demolării gardului și stabilirea unui nou gard în conformitate cu titlul de
autentificare a dreptului deținătorului de teren,
și cererea depusă de către Panteleimon Sclifos împotriva lui Valeriu Buzatu,
intervenienți accesorii Primăria s. Ustia, Întreprinderea de Stat „Cadastru” cu privire la
anularea titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren,
împotriva încheierii din 13 decembrie 2017 a Curții Supreme de Justiție, prin care a
fost considerat inadmisibil recursul declarat de Panteleimon Sclifos,

c o n s t a t ă :

La 27 iunie 2014, Panteleimon Sclifos s-a adresat cu cerere de chemare în judecată
împotriva Victoriei Buzatu, intervenienți accesorii Primăria s. Ustia, Întreprinderea de
Stat „Cadastru” cu privire la înlăturarea impedimentelor în folosirea terenului public,
obligarea demolării gardului și stabilirea unui nou gard în conformitate cu titlul de
autentificare a dreptului deținătorului de teren.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, la data de 28 martie 2013 împreună
cu un grup de locuitori al s. Ustia, raionul Dubăsari s-au adresat la Primărie, solicitând să
fie întreprinse măsuri față de familia Buzatu care a ocupat ilegal o parte a carosabilului
străzii D. Cantemir din s. Ustia, raionul Dubăsari, și respectiv să fie restabilit perimetrul
vechi al drumului.

A menționat că, a recurs la acest demers, deoarece aproximativ în anul 1992, familia
Buzatu a construit un gard pe porțiunea străzii D. Cantemir prin care a ocupat o parte din
drum, astfel, semnificativ îngustându-l și fiind imposibil ca automobilele de gabarit mare
să mai poată circula. Totodată, au fost împrejmuiți și pilonii de înaltă tensiune. În
legătură cu faptele date, a discutat cu Victoria Buzatu care l-a asigurat că a avut loc o
eroare și în cel mai scurt timp va restabili terenul în limitele hotarelor vechi. Necătând la

cele specificate, pe parcursul timpului ultima nu a întreprins careva acțiuni, susținând că soțul ei este bolnav, iar, ea este în vârstă.

Reclamantul a comunicat că, în anul 2007, au fost efectuate măsurările masive, iar persoanele care au măsurat terenurile au pornit de la hotarele care au fost în natură, incluzând în gospodăria pârâtei Victoria Buzatu și porțiunea de drum acaparată ilegal.

Panteleimon Scifos a relatat că, împreună cu alți vecini i-au cerut repetat pârâtei Victoria Buzatu să revină cu gardul în limitele inițiale, însă, aceasta a refuzat, invocând că deține titlul aferent în limitele hotarelor actuale.

Ulterior, în urma adresării către Primăria s. Ustia, raionul Dubăsari, la 19 aprilie 2013 a primit răspuns precum că, Victoria Buzatu este proprietară a terenului din momentul înscrierii bunului în registrul bunurilor imobile, fapt ce a avut loc în anul 2007, drept urmare a efectuării măsurărilor masive.

A mai relatat că, la data de 29 mai 2014 Inspekția de Stat în Construcție i-a înmănat pârâtei Victoria Buzatu o prescripție, prin care lucrările au fost sistate, ultima fiind obligată ca în termen de 30 zile să prezinte actele necesare solicitate.

Reclamantul a solicitat obligarea pârâtei Victoria Buzatu de a restitui terenul din posesie ilegală, demolarea gardului ce împrejmuiește terenul aferent gospodăriei pe care îl deține amplasat în s. Ustia, r. Dubăsari pe porțiunea D. Cantemir, obligarea pârâtei de a construi un nou gard în conformitate cu titlul de autentificare a dreptului deținătorilor de terenuri.

Ulterior, reclamantul Scifos Panteleimon a depus cerere suplimentară împotriva lui Valeriu Buzatu, intervenienți accesorii Primăria s. Ustia și Întreprinderea de Stat „Cadastru”, prin care a solicitat anularea titlului de proprietate a lui Buzatu Valeriu nr. 3844207.050 asupra lotului de teren pe care este situată gospodăria acestuia și prin care a fost acaparată o porțiune de 1,5 m din terenul public.

Prin hotărârea din 3 iunie 2015 a Judecătoriei Dubăsari, cererile de chemare în judecată depuse de către Scifos Panteleimon au fost respinse.

Prin decizia din 16 mai 2017 a Curții de Apel Chișinău s-a respins apelul declarat de Panteleimon Scifos și s-a menținut hotărârea din 3 iunie 2015 a Judecătoriei Dubăsari.

Prin încheierea din 13 decembrie 2017 a Curții Supreme de Justiție, recursul declarat de Panteleimon Scifos a fost considerat inadmisibil.

La 3 septembrie 2018, Panteleimon Scifos a depus cerere de revizuire împotriva încheierii din 13 decembrie 2017 a Curții Supreme de Justiție, prin care a solicitat casarea încheierii date cu dispunerea admiterii recursului și remiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel.

Ca temei de drept a invocat prevederile art. 449 lit. b) din Codul de procedură civilă, conform căruia, revizuirea poate fi declarată în cazul în care au devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte esențiale ale pricinii care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuentului, dacă acesta dovedește că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele în timpul judecării anterioare a pricinii.

În conformitate cu art. 452 alin. (1) - (1¹) din Codul de procedură civilă, instanța examinează cererea de revizuire în ședință publică în conformitate cu normele de examinare a cererii de chemare în judecată. Dacă examinarea cererii de revizuire este de competența Curții Supreme de Justiție sau a instanței de apel, ședințele se desfășoară fără înștiințarea participanților la proces. Dacă instanța care examinează cererea de revizuire consideră necesară prezența participanților la proces, aceasta dispune înștiințarea lor.

Studiind materialele dosarului și verificând argumentele invocate în cererea de revizuire, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră cererea de revizuire neîntemeiată și care urmează a fi respinsă ca fiind inadmisibilă, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 448 alin. (2) din Codul de procedură civilă, cererea de revizuire împotriva unei hotărâri care, fiind supusă căilor de atac, a fost menținută, modificată sau casată, emițându-se o nouă hotărâre, se soluționează de instanța care a menținut, a modificat hotărârea sau a emis o nouă hotărâre.

Conform prevederilor art. 453 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, după ce examinează cererea de revizuire, instanța emite o încheiere de respingere a cererii de revizuire ca fiind inadmisibilă.

Temeiurile pentru revizuirea hotărârilor judecătorești irevocabile de către legislator sunt specificate exhaustiv în art. 449 din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 451 alin. (1) din Codul de procedură civilă, cererea de revizuire se depune în scris de persoanele menționate la art. 447, indicându-se în mod obligatoriu temeiurile consemnate la art. 449 și anexându-se probele ce le confirmă.

Art. 449 lit. b) din Codul de procedură civilă, statuează că revizuirea se declară în cazul în care au devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte esențiale ale pricinii care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuentului, dacă acesta dovedește că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele.

Este important de menționat că circumstanțele sau faptele trebuiau să existe obiectiv până la data pronunțării hotărârii, să aibă importanță esențială pentru justa soluționare a cauzei civile, adică să aibă putere decisivă asupra concluziei (hotărârii) instanței de judecată, să fie descoperite după ce hotărârea judecătorească devine irevocabilă.

Respectiv, art. 449 lit. b) din Codul de procedură civilă, stipulează despre circumstanțe (fapte) necunoscute anterior petiționarului, dar întrucât examinarea fondului cauzei prezumă că instanța a constatat și elucidat pe deplin toate circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinii, este evident că o condiție esențială pentru admiterea revizuirii este că și instanței nu i-au fost și nu au putut fi cunoscute aceste circumstanțe (fapte). Pentru acest motiv de revizuire esențial este ca revizuentul să probeze că nu a știut anterior pronunțării hotărârii a cărei revizuire se cere despre aceste circumstanțe sau fapte și că nu a avut posibilitatea de a le cunoaște, în caz contrar ele nu pot servi ca temei de revizuire.

Mai mult, revizuentul trebuie să demonstreze că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a pricinii.

Astfel, ca o condiție esențială de redeschidere a procesului pe acest temei este ca circumstanțele (faptele) să fi existat obiectiv până la data pronunțării hotărârii, ele urmând a fi diferențiate de faptele noi apărute după pronunțarea hotărârii. Faptele noi apărute după adoptarea hotărârii pot servi temei de adresare cu o nouă acțiune în judecată, dar nu ca temei de revizuire. Circumstanțele sau faptele prezentate ca temei de revizuire trebuie să influențeze esențial soluția dată inițial de instanță, în sensul că nu orice circumstanțe sau fapte necunoscute anterior pot servi temei de revizuire, ci doar atunci când sunt determinante pentru judecarea justă a cauzei, or aceste noi circumstanțe conduc după sine la apariția, modificarea sau încetarea raporturilor juridice dintre părțile în litigiu și deci sunt determinante pentru judecarea justă a cauzei.

Or, lipsa acestui suport probatoriu, ca element obligatoriu al temeiului prevăzut la art. 449 lit. b) din Codul de procedură civilă, decade sau lipsește revizuentul de posibilitatea invocării unui atare temei.

Deci, având în vedere normele legale sus citate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că revizuentul nu a probat nici într-un fel prezența acestui temei de revizuire, altfel spus, Panteleimon Scrifos nu a probat faptul că în procesul examinării anterioare a cauzei nu a cunoscut de cele invocate drept temei al cererii de revizuire, sau că a întreprins careva măsuri pentru a le cunoaște în procesul examinării cauzei.

Mai mult, instanța apreciază critic argumentul revizuentului precum că nu a cunoscut despre Avertizarea (pentru încălcarea zonei de protecție a instalației electrice) falsificată anexată la materialele cauzei, iar despre existența acesteia a aflat abia la data de 3 iulie 2018.

Or, materialele cauzei denotă faptul că, în ședința instanței de apel din 25 aprilie 2017 reprezentantul intimatului a solicitat anexarea la materialele cauzei a Avertizării sus menționate în original, ședință în cadrul căruia a fost prezent și Panteleimon Scrifos (f.d.60-61, Vol. II).

Respectiv, ultimul a cunoscut despre cele invocate și a avut posibilitatea de formula obiecții asupra actelor prezentate.

În continuare, Colegiul notează că revizuirea este o cale de retractarea a hotărârii și nu de reformare. În cadrul revizuirii nu se verifică legalitatea și temeinicia hotărârii adoptate, ci în baza unor temeiuri strict prevăzute de lege are loc redeschiderea procesului și aceste temeiuri trebuie să fie obiective, reale și legale.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție evidențiază că procedura de revizuire prevăzută de art. 449-453 din Codul de procedură civilă servește scopului înlăturării lacunelor și omisiunilor justiției care urmează a fi aplicate într-o manieră compatibilă cu prevederile art. 6 paragraf 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, fiind respectat principiul securității raporturilor juridice, care semnifică, potrivit jurisprudenței degajate de Curtea Europeană a Drepturilor Omului, între altele, că o soluție definitivă al oricărui litigiu nu urmează a fi rediscutată.

Excepție de la acest principiu poate fi doar cazul când reexaminarea este necesară în virtutea circumstanțelor fundamentale și obligatorii (speța de referință *Brumărescu c. României*, hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului din 28 octombrie 1999).

Aceeași regulă a fost reiterată de Curtea de la Strasbourg în speța *Roșca c. Moldovei*, hotărârea din 22 martie 2005, definitivă din 22 iunie 2006, unde s-a subliniat expres că dreptul la un proces echitabil în fața unei instanțe de judecată independentă și imparțială, garantat de art. 6 paragraf 1 din Convenție, urmează a fi interpretat prin prisma Preambulului Convenției, care enunță preeminența principiului supremației dreptului ca element al patrimoniului comun al statelor contractante.

Unul dintre elementele fundamentale a preeminenței este principiul stabilității raporturilor juridice, care înseamnă că o soluție definitivă al oricărui litigiu nu trebuie rediscutată. Totodată, principiul securității raporturilor juridice presupune respectul față de principiul lucrului judecat, care constituie principiul executării hotărârilor definitive. Securitatea raporturilor juridice presupune respectarea principiului *res judicata*, adică caracterului irevocabil al hotărârilor judecătorești, acest principiu cere ca nici o parte să

nu aibă dreptul să solicite revizuirea unei hotărâri irevocabile și obligatorii, doar cu scopul de a obține o reexaminare și o nouă determinare a cauzei.

Competența instanțelor ierarhic superioare de revizuire trebuie exercitată pentru a corecta erorile judiciare și omisiunile justiției, dar nu pentru a efectua o nouă examinare. Revizuirea nu trebuie considerată un apel camuflat, iar simpla existență a două opinii diferite cu privire la aceeași chestiune nu este un temei de reexaminare. O derogare de la acest principiu este justificată doar atunci când este necesară, datorită unor circumstanțe esențiale și convingătoare.

În circumstanțele indicate și având în vedere normele legale naționale și raționamentele Curții Europene a Drepturilor Omului enunțate supra, instanța de revizuire reține că o eventuală admitere a cererii de revizuire depusă de Panteleimon Sclifos, ar însemna încălcarea principiului securității raporturilor juridice garantat de art. 6 paragraf 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Astfel, din considerentele menționate și având în vedere faptul că, motivele invocate în cererea de revizuire nu se încadrează în temeiurile art. 449 lit. b) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge cererea de revizuire depusă de Panteleimon Sclifos, ca fiind inadmisibilă.

În conformitate cu art. art. 269-270, art. 453 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se respinge ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire declarată de către Panteleimon Sclifos împotriva încheierii din 13 decembrie 2017 a Curții Supreme de Justiție.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței, judecător

Tatiana Vieru

judecătorii

Oleg Sternioală

Nicolae Craiu